

Березовська О.В.

Національний університет харчових технологій (м.Київ)

Розвиток усного мовлення студентів на занятті з іноземної мови Європейські тенденції гармонізації вищої освіти, участь України в Болонському процесі, реформування вітчизняної системи освіти потребують принципово іншого підходу до викладання іноземної мови у вищих навчальних закладах. Практика залучення українських фахівців до участі в міжнародних проектах, робота в транснаціональних корпораціях, перспективи зростання необхідності міжнародної комунікації в бізнес-середовищі вимагають від майбутніх економістів вільного володіння іноземною мовою як у сфері повсякденного спілкування, так і в галузі відповідного фаху, оскільки загальновідомо, що від якості професійної комунікації значною мірою залежить успішність діяльності. Мета професійно спрямованого навчання іноземної мови студентів — формування професій

но орієнтованої комунікативної компетенції ділового спілкування, яка уможливорює як комунікацію з усіх загальних питань, так і спеціалізацію та поглиблення володіння іноземною мовою для ділової та професійної активності. Кінцевою метою навчання іноземної мови є формування іншомовної комунікативної компетентності, важливими складовими якої є добре розвинені навички аудіювання, говоріння, читання та письма. Для успішного спілкування необхідно не лише володіти тими ж мовними засобами, що й співрозмовник (фонетичними, лексичними, граматичними), але й загальними знаннями про світ. В умовах сьогодення майже ніхто не заперечує того, що іноземна мова, крім навчання онілкуїшппю і підвищенням рівня загальної професійної культури, також має значно виховно значення. Важливою умовою розвитку навичок усного мовлення є: організація систематичного сприймання студентами мови на слух. При навчанні іноземної мови велика увага повинна приділятися оволодінню навичками усного мовлення, як одного з

основних видів застосування мови. Виникає першочергова проблема, яка полягає у вирішенні швидліш щодо покращення розвитку' навчання говорінню,сприймання та розуміння студентів усної мови па слух.

Усне мовлення це основний різновид мовлення, яке є звучним і сприймається іншими за допомогою слуху Усне моїшеиня поділяється на монологічне та діалогічне.

Щодо розвитку в студентів навичок усної мови спілкування іноземною мовою, потрібно насамперед розрізняти усне мовлення і мовлення /інтерактивне/ При відтворенні уривків з художніх текстів, діалогів нашім'мті,, усне мовлення є іудічп іп не є розмовним, а для його розвитку студенти повинні самі пампі т иси г.ц.имдіии діалогиу їхньому природньому іншомовному середовищі на відповідну ІСМШШКУ 1 використанням вже засвоєних ними лексичних та граматичних засобів.

При *сприйнятті* іншомовного мовлення студентам майже ніколи не доводиться сприймати одне й теж висловлення двічі та все це вимагає надзвичайно напруженої уваги. Розвиткові цих вмінь сприяє систематичне застосування аудіо та відео матеріалів на заняттях з іноземної мови на всіх етапах її вивченням. При підборі матеріалу слід враховувати рівень знань студентів, добирати таку систему вправ, яка б допомагала кращому розумінню змісту того, що прослуховується.

При плануванні заняття викладачеві потрібно планувати створення декількох ситуацій спілкування, максимально наближених до умов реальної комунікації, які водночас були б короткими та охоплювали вже засвоєні студентами лексичні та граматичні одиниці. Досить важливим для розвитку навичок усного мовлення є також створення необхідного *іншомовного оточення*, Отже на сучасному етапі викладання іноземних мов, знання культури країни й народу є не просто важливими, вони відіграють вирішальну роль при використанні мови й впливають на іншомовну компетенцію студентів. У процесі навчання іноземних мов розвиток *навичок говоріння* у студентів є не лише доцільним але й

необхідним для викладачів. Студента часто зазнають труднощів в говорінні іноземною мовою через те, що вони не знають, що і як потрібно сказати. Для того щоб навчитися добре спілкуватись іноземною мовою, по-перше, потрібно щоб на занятті викладач постійно подавав навчальний матеріал іноземною мовою, по-друге щоб мовлення та мова викладача були доступними та зрозумілими для студентів. Коли студенти наслухаються цього іншомовного мовлення і коли у їхній

23

Матеріали за VII міжнародною научною практичною конференцією

свідомості будуть переважати яскраві слухові образи іншомовного мовлення, тоді вони й самі будуть це іншомовне мовлення створювати.

Досить ефективним для розвитку навичок говоріння є діалоги самих студентів, які сприяють автоматизації навиків розмовної мови, закріпленню лексичного та граматичного матеріалу, а також навчанню студентів вести логічну, послідовну бесіду іноземною мовою. Під час створення студентами діалогів без додаткової підготовки на такі теми, які їм під силу, вони вчаться не лише сформулювати свою думку а й подати її як найшвидше усіма вже засвоєними лексичними та граматичними засобами.

Підводячи підсумки усього вище сказаного, можна зробити висновок, що в процесі навчання усного мовлення іноземної мови виникає психологічна проблема врахування усіх особливостей внутрішньої структури даного виду діяльності, зокрема, мовних навичок. Зрозумілим є те, що без врахування цих особливостей неможлива розробка раціональної системи вправ на розвиток здібностей студента, а саме сприймання іншомовного мовлення. Тому в дотриманні викладача основних загально-дидактичних принципів та психологічних закономірностей вироблення мовних навиків, полягає успішне навчання студентів усного мовлення іноземної мови. Використовуючи у своїй практиці всі доцільні методи щодо покращення розвитку навичок усного мовлення студентів, викладачі не повинні

зупинятись на досягнутому і намагатись вивчати та досліджувати нові методи навчання, які будуть допомагати усім зацікавленим викладачам, а особливо, молодим спеціалістам.